

Heinz Werner

Západočeská Univerzita V Plzni
Katedra Kybernetiky
Semestrální práce - HKUI

Ondřej Taut
1. semestr
19. února 2021

1 Život

1.1 Mladická léta

Heinz Werner se narodil 11. února 1980 ve Vídni jako druhé ze čtyř dětí Leopoldu a Emilii Wernrovým. Jeho otec zemřel, když malému Heinzovi byly teprve čtyři roky. Péče o děti zůstala na bedrech matky.

V mládí se u něj projevil široká škála zájmů, převážně o hudbu a vědu. Nejprve odešel studovat inženýrství. Tento obor ho však neoslovil. Rozhodl se stát hudebním skladatelem a historikem hudby. Nakonec znovu přehodnotil své cíle. Poté co se zúčastnil přednášky Immanuela Kanta na Vídeňské univerzitě, se zaměřil na studium estetiky, jazyka a vnímání. V roce 1912 publikoval svůj první článek s názvem *“Skizze zu einer Begriffstafel auf genetischer Grundlage”*, v níž rozlišuje několik různých funkcí podmiňující pocity a emoce. Werner se napočátku své vědecké kariéry věnoval také fenoménu vnímání, na který nestačilo samotné fyziologické vysvětlení.

Ve dvaceti čtyřech letech dokončil svou disertační práci na téma psychologie estetického prožitku, což dokládá jeho dlouhodobý zájem v umění. Po vojenské službě, kterou absolvoval v letech 1915 a 1917, se přestěhoval do Mnichova. Tam se podílel na práci společně s dalšími psychology Oswaldem Koulpem a Karlem Boehlerem.

1.2 Institut psychologie v Hamburku

V roce 1919 začal pracovat v Institutu psychologie v Hamburku. Na této pozici se udržel celých šestnáct let. Během svého působení v Hamburku přistupoval ke své práci metodikou experimentu a srovnávání. Snažil se pochopit proces vývoje, jeho zákony a struktury do té doby jen obšírně definované. Poháněla ho snaha odhalit zákony vývojového procesu, jež by platily univerzálně. Zkoumal estetiku, jazyk a reprezentaci symbolů. Na toto téma napsal dvě knihy. První zaměřená na metafory nese název *“Die Ursprünge der Metapher”* a druhá zaměřená na lyriku *“Die Ursprünge der Lyrik”*. Další náplní jeho práce bylo zkoumání, jak děti rozlišují základní pohyby, jak reagují na hudbu. Z pozorování vyvodil několik závěrů týkajících se mentálního vývoje člověka.

V roce 1933, když Adolf Hitler usedl do křesla říšského kancléře, nastal Wernerův pád. Bylo jen otázkou času než na něj nacisté zaměří svou pozornost. Stalo se tak po sedmi měsících. Wenera musel opustit svoje místo v Institutu psychologie. Dlouho neotálel a emigroval do Holandska. Tou dobou mu Walter B. Pillsbury, exprezident Americké psychologické asociace, nabídl pozici lektora na Michiganské univerzitě v Ann Arbor.

1.3 Emigrace do USA

Po té co Werner vstoupil na půdu Spojených Států Amerických, provázelo ho bezúspěšné cestování po několik let. Kromě Michiganské univerzity navštívil mnoho dalších včetně prestižní Harvardově univerzity. Nakonec se v roce 1947 usadil natrvalo ve státě Massachusetts, kde přijal práci profesora psychologie. Tou dobou byl rektorem Howard Bonar Jefferson, filosof a teolog. Jefferson se už jistou dobu pokoušel zvednout prestiž upadající Psychologické fakultě na Clarkově univerzitě. Werner oslavil padesáté sedmé narozeniny a už si stačil mezinárodně proslavit, přesto se nechal Jeffersonem přesvědčit a vstoupil do fakulty. Pod jeho vedením začala fakulta opět vzkvétat. Werner obnovil a přepracoval doktorandský program z psychologie, vytvořil program klinické psychologie a navázal pevné vazby se Worcestereskou státní nemocnicí. Na sklonku života jeho záměr směřoval dvěma směry: na výzkum vnímání a na výzkum učení jazyka s symbolů. V prvním směru spolupracoval s Seymorem Wapnerem. Jejich výzkum ukázal rozdílný vliv prostředí na dospělou a dětskou mysl. Druhou větví Wernerova studia byly i nadále jazyk a symboly. Tomuto oboru je věnována velmi proslulá kniha *“Symbol Formation: An Organismic-Developmental Approach to the Psychology of Language”*, kterou napsala se svým bývalým studentem a posléze koulegou, Bernardem Kaplanem.

V roce 1960 odešel do důchodu, avšak nadále pracoval na vědeckých aktivitách. Zemřel 14. května 1964 ve Worcesteru, Massachusetts. Za jeho přínos Clarkově univerzitě, se vedení rozhodlo uctít jeho památku a přejmenovalo Institut lidského vývoje na *“The Heinz Werner Institute of Developmental Psychology”*.

1.4 Vědecká práce

Ačkoliv došlo k závratnému přetržení jeho rozjeté akademické dráze v Evropě, Werner úspěšně navázal ve Spojených Státech. Vynikal obrovskou odvahou, odhodláním a cílevědomostí ke své práci zaměřené na vývojovou psychologii. Za celý svůj život napsal mnoho knih a článků. Šířka a hloubka je znalostí si zaslouhovala obdiv. Jeho vědní zájem pokrýval široké spektrum oborů, od schizofrenie k tvoření symbolů a vnímání.

2 Citace

Ostler T. Heinz Werner: His Life, Ideas, and Contributions to Developmental Psychology in the First Half of the 20th Century. *J Genet Psychol.* 2016 Nov-Dec;177(6):231-243. doi: 10.1080/00221325.2016.1245520. PMID: 27849450.